

I. Vanmorgen sluiten wij onze studie in Spreuken af met een prachtig stuk uit het laatste hoofdstuk. Het hoofdstuk begint met deze woorden:

“De woorden voor koning Lemuel, de last (raad) waarmee zijn moeder hem onderwezen heeft.”

A. Wij kunnen niet met 100% zekerheid zeggen wie de schrijver is van dit laatste hoofdstuk omdat het niet bekend is wie deze koning Lemuel is. Maar er zijn wat aanwijzingen die aangeven dat het eventueel om Koning Salomo gaat en zijn moeder Bathseba. Hoe dan ook, de Heilige Geest is de wezenlijke auteur, dus dan maakt het in dit geval verder niet zo veel uit.

B. Bijzonder aan dit stuk is dat het een acrostichon is. De woorden in schuin die naast de tekst staan zijn de letters van het Hebreeuws alfabet.

i. In de Hebreeuwse grondtekst begint elk vers met de letter dat ernaast staat. Dus in dit geval zou je kunnen zeggen dat dit onderwerp van A tot Z in dit gedicht behandeld wordt.

LEES 31:10-31

Vers 10 – “¹⁰Wie zal een deugdelijke vrouw vinden? Haar waarde gaat die van robijnen ver te boven.”

I. De bijbel spreekt hier van een deugdelijke vrouw. Volgens van Dale betekent deugdelijk simpelweg dat het aan alle vereisten voldoet. In dit geval aan alle vereisten van een goddelijke vrouw.

In de grondtekst spreekt het van een vrouw dat sterk van karakter is, bekwaam, moedig, standvastig, heroïsch. Het geeft aan dat zij een strijder is, een strijder in het goede.

A. Zoals we zullen zien gaan de karaktereigenschappen van de deugdelijke vrouw dwars tegen de vereisten van de wereldse vrouw in.

i. Om slechts een voorbeeld te noemen, de wereld beweert dat als je een goede vrouw wil zijn dan moet je een maatje 36 zijn met de rondingen en de verhoudingen van een Barbiepop.

a. In de wereld gaat het alleen maar om het uiterlijke, bij God gaat het vooral om het innerlijke.

II. De rest van dit hoofdstuk wordt besteed aan de waarde van zo'n vrouw en hoe haar karaktereigenschappen tot uiting komen in haar dagelijks leven.

A. Dus, jonge man, als je op zoek bent naar een vrouw, laat Spreuken 31 jou leiden en niet je hartstocht. Wordt niet misleid door wat de wereld je voorhoudt en wat de satan je probeert wijs te maken.

i. Ik heb te veel (jonge) mannen foute keuzes hierin zien maken.

III. **Wie zal een deugdelijke vrouw vinden?** Deze retorische vraag impliceert dat zo'n vrouw zeldzaam is, dat dergelijke vrouwen niet voor het oprapen liggen.

Maar, in Christus kan elke vrouw een deugdelijke vrouw worden! Vandaar dat God ons dit Schriftgedeelte heeft gegeven.

A. De bedoeling hiermee is dat het in de lezers een verlangen opwekt om òf een dergelijke vrouw te vinden, òf om een dergelijke vrouw te willen zijn.

i. Het gaat hier om een ideaal, Gods ideaal. En zoals het ideaal voor de man in Efeze 5 is om zijn vrouw lief te hebben zoals Christus de Gemeente liefheeft, is de beschrijving van de deugdelijke vrouw Gods ideaal voor een goddelijke vrouw.

ii. Zal jij als vrouw dit in volmaaktheid zijn en doen, nee! Zullen wij mannen in volmaaktheid onze vrouwen liefhebben zoals Christus de Gemeente liefheeft, nee! Maar dat neemt niet weg dat dit Gods standaard is. Dit is waar wij naar moeten streven.

IV. Haar waarde gaat die van robijnen ver te boven. Zij is meer waard dan edelstenen, oftewel meer waard dan alle andere zogenaamde rijkdommen dat de wereld te bieden heeft.

A. Haar man zou absoluut niet kunnen zijn wie hij is en absoluut niet kunnen doen wat hij doet, zonder haar. Haar waarde gaat die van edelstenen ver te boven. Dit zullen we gaandeweg zien.

Vers 11 – “**11**Op haar vertrouwt het hart van haar echtgenoot, en bezit zal hem niet ontbreken.”

I. De *innerlijke* man van de deugdelijke vrouw kan haar volledig en met een gerust hart in alles vertrouwen, want zij is te vertrouwen.

A. Zijn algehele welzijn staat of valt op haar betrouwbaarheid.

B. Wat hierin opvallend is, is dat buiten deze zin en een vers in Richteren (20:36) de Bijbel juist verbiedt om je vertrouwen in iets of iemand anders te stellen behalve God.

i. En toch staat hier dat het vertrouwen op je man of vrouw niet alleen toegestaan wordt, maar dat het onmisbaar is, in een goddelijk huwelijk.

C. Hij kan haar bijvoorbeeld met een gerust hart de stad in sturen met z'n bankpasje zonder dat hij zich zorgen hoeft te maken dat zij geld opmaakt wat eigenlijk voor andere financiële verplichtingen bestemd is.

II. **En bezit zal hem niet ontbreken.** Dit houdt in dat zij niets zal doen waardoor het geld opraakt. De deugdelijke vrouw vindt haar heil niet in het onnodig kopen van dingen. Zij zit niet elke dag op Zalando of Bol.com of welk andere online winkel.

Vers 12 – “¹²Zij doet hem goed en geen kwaad, al de dagen van haar leven.”

I. Haar commitment aan haar man, aan het welzijn van haar man is constant. Het is niet afhankelijk van haar gemoedstoestand. Zij is hierin niet wispelturig, maar standvastig.

A. Zij zal ook niets doen wat haar huwelijk in gevaar kan brengen. Zij doet hem goed en geen kwaad, al de dagen van haar leven.

Vers 13 – “¹³Zij zoekt wol en vlas en werkt volgens de wens van haar handen.”

I. Deze vrouw doet haar best om met goede spullen thuis te komen, al kost het haar veel moeite en inspanning. Zij gaat erop uit om het beste te vinden, de beste kwaliteit en zij doet het met plezier.

II. Zij vervult haar taken omdat zij het echt wil. Zij doet het met genoegen, zij doet het met vreugde en blijdschap. Niet omdat het een 'moetje' is, maar omdat zij weet dat dit haar roeping is. Zij doet het om ten eerste God te behagen en ook omdat zij weet dat het goed voor haar huishouden is.

Vers 14 – “¹⁴Zij is als schepen van een koopman, zij laat haar voedsel van verre komen.”

I. Vroeger was het niet zoals het nu is, dat je in elk dorp meerdere supermarkten hebt, waar je tegenwoordig bijna alles kan krijgen.

A. In haar tijd moest je lange afstanden afleggen om de nodige dingen in huis te halen, en deze vrouw is niet te beroerd om de boodschappen te doen.

B. Sterker nog, zoals koning Salomo specerijen en etenswaren van verre landen liet halen, doet ook zij er alles aan om haar huishouden te voorzien van heerlijke exotische maaltijden.

i. Zij doet haar uiterste best om niet elke dag hetzelfde te koken, maar dat er variatie is in wat ze eten.

Vers 15 – “¹⁵Zij staat op als het nog nacht is, en geeft haar huisgezin voedsel, haar dienstmeisjes het hun toegewezen deel.”

I. Deze vrouw is zeer zeker niet lui. Zij staat vroeg op, voordat de anderen in huis opstaan en gaat al meteen aan het werk om ontbijt en lunchpakketten voor haar kinderen en voor haar bedienden te maken.

A. Ik geloof dat het hier niet slechts gaat om in de fysieke behoeften te voorzien. Maar vooral om het hemelse manna te kunnen geven aan haar gezin is het een MUST om vroeg op te staan, om van de Heere te ontvangen wat voor die dag gegeven dient te worden.

i. Er is geen alternatief mogelijk als de deugdelijke vrouw van geestelijk nut wil zijn voor haar man en kinderen. Niet voor niets spreekt de bijbel zo vaak over het vroeg opstaan om de Heere te zoeken. Jezus Zelf is ons grootste voorbeeld hierin:

a. Markus 1:35 – “Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden.”

En zo staat ook de deugdelijke vrouw vroeg op!

Vers 16 – “¹⁶Zij zet haar zinnen op een akker, en verwerft die, van de vrucht van haar handen plant zij een wijngaard.”

I. Zij is niet alleen een goede huisvrouw, zij is ook een slimme zakenvrouw.

A. Zij heeft een akker gezien en zij heeft haar zinnen erop gezet. Dit betekent dat zij biddend en strategisch de akker heeft verworven. Het was niet zomaar een impulsieve actie, nee zij heeft hier heel goed over nagedacht en zij heeft ervoor gespaard.

B. Van de verdiensten van haar kleding business, wat we zo meteen gaan zien, heeft zij dus de akker gekocht en zij deed dit met het oog op het planten van een wijngaard.

i. Zij is continu bezig om haar huishouden te voorzien van het nodige. En hier zien wij dat zij als een slimme zakenvrouw een akker koopt en een wijngaard plant om een additionele bron van inkomsten te creëren.

a. Zij is geen dom huisvrouwje zoals de wereld te vaak huisvrouwen afschilderen.

Vers 17 – “¹⁷Zij omgordt haar heupen met kracht, zij maakt haar armen sterk.”

I. Dit betekent niet dat zij elke dag naar de sportschool toe gaat om aan haar lijf te werken zodat ze selfies op sociale media kan posten.

A. Dit geeft aan dat alhoewel zij dienstmeisjes heeft die veel van de dagelijkse werkzaamheden verrichten, én alhoewel zij hoogstwaarschijnlijk mannen inhuurde om het zware werk te doen met het bouwen van de wijngaard, is zij zelf in staat om dit soort werkzaamheden te verrichten.

i. Het is niet zo dat zij haar eigen handen niet vuil wil maken en dat zij alleen maar de lakens uitdeelt.

Vers 18 – “¹⁸Zij merkt dat het met haar zaken goed gaat, haar lamp dooft 's nachts niet.”

I. Zij houdt haar zaken goed in de gaten. Zij houdt haar administratie goed bij.

II. Dat haar lamp 's nachts niet dooft kan betekenen dat zij tot laat in de nacht nog aan het werk is, maar het is meer waarschijnlijk dat omdat het met haar zaken goed gaat, dat zij niet per se zo zuinig moet zijn dat zij al vroeg haar lampen uit moet doen.

Vers 19 – “¹⁹Zij steekt haar handen uit naar het spinnewiel en haar handen houden een weefspoel vast.”

I. De deugdelijke vrouw deinst niet terug voor hard werk. Zij is altijd effectief bezig.

Vers 20 – “²⁰Zij opent haar hand voor de ellendige, zij spreidt haar handen uit naar de arme.”

I. Mensen die hard werken, die d.m.v. hun hard werk een comfortabel leven hebben opgebouwd, zijn gauw geneigd om neer te kijken op mensen die niet hard werken, mensen die niet geleerd hebben, mensen die arm zijn.

A. Maar de deugdelijke vrouw niet. Ondanks dat zij zelf keihard werkt, heeft zij een hart dat vol is van medeleven met de armen. Zij heeft het hart van God.

II. Zij opent haar hart en haar armen voor mensen in nood.

A. Dit betekent in de praktijk niet dat zij geld overmaakt op Giro 555, maar dat zij zichzelf wegcijfert omwille van mensen in nood.

B. De mensen in nood waar hierover gesproken wordt zijn mensen van de allerlaagste socio-economische stand.

i. Dit zijn mensen waarvan je totaal niets kan terugverwachten, mensen die waarschijnlijk nooit in staat zullen zijn om een constructieve bijdrage aan de maatschappij te leveren.

ii. Dit zijn mensen, die misschien zelfs sommigen van ons, eigenlijk niet in de Calvary Chapel willen hebben. Want ze leveren geen bijdrage, ze kosten een hoop tijd en energie, en je krijgt er niets voor terug.

iii. Voor dit soort mensen opent de deugdelijke vrouw haar hart en haar handen. Ook met dit soort mensen deelt zij haar leven.

Vers 21 – “²¹Zij is niet bevreesd voor haar huisgezin vanwege de sneeuw, want heel haar huisgezin is in scharlaken gekleed.

I. Zij is goed voorbereid op de storm, op het koud weer.

A. Zij heeft haar huishouden voorzien van warme kleding. Scharlaken betekent dat het om een dubbele laag gaat, dus warm genoeg voor de winter.

Vers 22 – “²²Zij maakt voor zichzelf dekens, van fijn linnen en roodpurper is haar kleding.

I. Dit spreekt van pracht en van bescheidenheid.

A. Linnen werd destijds gebleekt waardoor het spierwit werd, waardoor linnen ook figuurlijk in de Bijbel gebruikt werd voor zuiverheid en gerechtigheid.

B. En alleen mensen van een hoge stand konden zich rood purper wol veroorloven.

C. Als je naar ons Koninklijk Huis kijkt en hoe zij zich kleden, dan moet je bekennen dat Prinses Maxima zich zeer deugdelijk en bescheiden kleedt.

i. Je zal haar niet in een veel te kort rokje en een decolleté en naaldhakken zien rondlopen. En zo kleedt de deugdelijke vrouw zich bescheiden.

Vers 23 – “²³Haar echtgenoot is bekend in de poorten, als hij daar zit met de oudsten van het land.

I. In die tijd zaten de leiders van de stad in de poort om daar overheidszaken te bespreken, beslissingen te nemen, enz...

A. Er staat dat haar man bekendheid geniet in de stad. Dit betekent dat hij onverhinderd zijn levensroeping en zijn taken uit kon oefenen.

i. Hij had geen kopzorgen over zijn thuissituatie. Hij had geen zorgen over de betrouwbaarheid van z'n vrouw. Hij kon gewoon doen waartoe God hem geroepen had en zijn vrouw stond volledig achter hem.

B. Ik weet van diverse broeders, die bijvoorbeeld door de Heere tot iets specifiek geroepen zijn die hun roeping niet hebben kunnen uitoefenen omdat hun echtgenote hun in hun roeping niet ondersteunde.

i. Dit spreekt van een ongelijk span en dit was dus niet het geval met deze man en zijn deugdelijke vrouw. De man kon tot zijn volle potentieel komen omdat zij het hem mogelijk maakte. Zij diende hem om hem in staat te stellen om zijn bediening en zijn werk uit te oefenen.

Vers 24 – “²⁴Zij maakt onderkleding en verkoopt die, zij levert de kooplieden gordels.

Vers 25 – “²⁵Kracht en glorie zijn haar kleding, zij lacht de komende dag toe.

Vers 26 – “²⁶Zij doet haar mond open met wijsheid, onderricht uit genegenheid ligt op haar tong.

I. Wanneer iemand hun eigen leven, hun eigen zaken op orde heeft, wanneer iemand zelf gedisciplineerd is, wanneer iemand zelf hard werkt en bekwaam is, dan kan zo'n persoon helaas zelfvoldaan, veroordelend naar anderen te kijken.

A. En wanneer iemand deze instelling heeft, dan is het voor die persoon onmogelijk om zichzelf in anderen te plaatsen. Dan hebben ze weinig of geen inlevingsvermogen want ze gaan altijd uit van hun eigen situatie, hun eigen bekrompen denkbeelden.

B. Deze houding komt o.a. tot uiting in de manier waarop zij met andere mensen praat, en vooral **hoe zij over** andere mensen praat.

II. De deugdelijke vrouw is niet zo. Zij doet haar mond open met wijsheid.

A. Dit betekent dat zij goed nadenkt voordat ze haar mond opendoet. Zij overweegt de gevolgen van haar woorden en kiest haar woorden met zorgvuldigheid. Ook betekent dit dat zij haar mond in wijsheid soms ook gewoon dicht houdt.

Vers 27 – “²⁷Zij houdt de gangen van haar huisgezin in het oog, en brood van de luiheid eet zij niet.

I. Zij is een goede manager van het huishouden en nogmaals, zij is niet lui.

A. De deugdelijke vrouw verspilt haar tijd niet op haar mobiele device. Zij zit niet op FaceBook, Instragram of andere sociale media ten koste van haar huishouden, ten koste van haar man en kinderen. Ook dit is een vorm van lui zijn. . .

Vers 28 – “²⁸Haar kinderen staan op en prijzen haar gelukkig, ook haar echtgenoot roemt haar:

I. Het is afschuwelijk als je je moet schamen voor je eigen moeder of voor je eigen vrouw. En toch gebeurt dit. Ik ken genoeg mensen die zich schamen voor hun moeder of vrouw.

A. Maar de kinderen van de deugdelijke vrouw zijn trots op hun moeder, zij prijzen haar gelukkig en haar man is vol lof.

B. Het is ontzettend kostbaar en het is een bijzondere getuigenis in deze wereld wanneer kinderen trots zijn op hun moeder.

- i. Wanneer tienerdochters zeggen dat wanneer zij getrouwd zijn en kinderen hebben, zij willen zijn zoals hun moeder.
  - ii. We hadden afgelopen vrijdag een gesprek met onze jongste dochter, die nu een relatie aangegaan is met een jonge man die zij heeft leren kennen in de kerk in Haarlem waar zij zit.
    - a. En tijdens het gesprek zei ze dat ze een diep verlangen heeft om als haar moeder te willen zijn in de zin dat zij volledig achter haar toekomstige man wil staan en het hem mogelijk wil maken om zijn levensroeping uit te kunnen oefenen.
    - b. Haar kinderen staan op en prijzen haar gelukkig. Onze jongste dochter staat nu op in haar leven en zij prijst haar moeder gelukkig.
- II. Ook haar echtgenoot roemt haar.
  - A. Het is ook een bijzondere getuigenis in deze wereld wanneer een man vol lof is van zijn vrouw.
  - B. Over het algemeen spreken meeste mannen slecht over hun vrouwen. En dan kan je je afvragen of het aan de man ligt of aan de vrouw.
  - C. Maar als je lovend spreekt over je vrouw, als je met enthousiasme verteld over hoe lang je getrouwd bent, hoe veel je van elkaar houdt, hoe trots je bent op je vrouw, dan opent dat een deur om te vertellen waarom jij zo gelukkig bent.
    - i. En dan hoeft je geen dingen te gaan verzinnen, als je een deugdelijke vrouw hebt, dan komt het ervan zelf uit. 'Haar kinderen staan op en prijzen haar gelukkig, ook haar echtgenoot roemt haar.'

Vers 29 – “²⁹Veel dochters hebben krachtige daden verricht, maar jij overtreft ze allemaal’.”

- I. Bijzonder in dit vers is dat dat schrijver plotseling in de eerste persoon schrijft. De man zegt tegen zijn deugdelijke vrouw: 'jij overtreft ze allemaal'. Wat een zegen!

Vers 30 – “³⁰Bevalligheid is bedrieglijk en schoonheid vergankelijk, een vrouw die de HEERE vreest, die zal geprezen worden.

I. Bevalligheid kan ook vertaald worden als charme. Hier zegt de schrijver dat charme bedrieglijk is.

A. Wanneer een man en een vrouw aan het begin van een relatie staan, dan laten ze zich vooral van hun beste kant zien. En de charme waarover geschreven wordt is iets dat een vrouw gebruikt om een man te versieren.

i. En als ze de man eenmaal in haar klauwen heeft, dan komt de aap uit de mouw. Charme is bedrieglijk!

II. Schoonheid is vergankelijk.

A. Als je ongezonde waarde hecht aan uiterlijke schoonheid dan zal je op een gegeven moment zeer teleurgesteld worden. Want wij zijn nou eenmaal vergankelijk.

i. Als ik bijvoorbeeld op FaceBook kijk naar vrouwen die ik uit de middelbare school leuk vond omdat ze er leuk uitzagen, dan ben ik hartstikke blij dat ik met Marnie getrouwd ben.

ii. Het gaat mij niet zo zeer om uiterlijke schoonheid want ik weet dat het vergankelijk is.

a. Maar Marnie wordt in mijn ogen ieder jaar veel mooier, en dan niet om haar uiterlijke, maar omdat zij van binnenin een deugdelijke vrouw is.

III. En ondanks dat de deugdelijke vrouw van niets bang is, vreest zij de Heere. Zij heeft het uiterst respect, ontzag en liefde voor haar God.

Vers 31 – “³¹Geef haar van de vrucht van haar handen en laten haar werken haar prijzen in de poorten.

I. De deugdelijke vrouw zal niet slechts door haar man en kinderen geprezen worden, maar iedereen die haar kent zal haar prijzen.

Nu, voordat je denkt dat je dit niet kan zijn of kan doen, wil ik je zeggen dat dit een onmogelijk iets is. Zoals ik eerder zei is dit Gods standaard en zondig mens is hiertoe niet in staat. Maar, ik heb goed nieuws!!

I. Als Salomo dit inderdaad geschreven heeft, dan denken sommige theologen dat hij dit over zijn moeder, Bathseba heeft geschreven.

A. Bathseba was in het begin, verre van een deugdelijke vrouw, maar God heeft haar hart, haar leven verandert. En als God dit met iemand zoals Bathseba kan doen, dan kan hij het ook met eenieder van jullie dames.

i. Als je niet weet wie Bathseba is, lees 2 Samuël 11&12.

B. Het goede nieuws is dat wij die Jezus navolgen door de kracht van de Heilige Geest, die in ons woont, in staat gesteld worden om dit te worden.